

Formativ brug af folkeskolens prøver

/ Asger Hermansen

Børne- og Ungdomsforvaltningen, Center for Policy og Fagligt Center

24. oktober 2018

Udviklingsprojektets formål

-Fremme brugen af folkeskolens prøver i et formativt sigte:

- a. Give den enkelte lærer et indblik i sin classes præstationsprofil m.h.p. refleksioner over egen undervisning/praksis
- b. Understøtte fagteamets didaktiske drøftelser, herunder også med vejledere og ledelse
- c. Understøtte den datadrevne organisation, fx KS-samtaler, kommunale og nationale udfordringer
- d. Styrke og synliggøre sammenhængen mellem Fælles Mål og prøverne
- e. Styrke sikkerheden for reliabel og valid bedømmelse

Projektets baggrund

1. Vigende resultater i matematik i KK
2. Interview med vejledere på KK-skoler
3. Manglende adgang til data fra Uvm
4. Erfaringer med Uvm's udgivelser PEU mv.
5. Indførelse af én bedømmer ved skriftlige prøver
6. Tiltagende fokus og brug af karakterer
7. Løbende kritik af prøverne

Afprøvning i dansk og matematik

1. runde 5 skoler i henh. dansk og matematik (2016/17)

2. runde 15 nye skoler i dansk og 8 i matematik (2017/18)

3. runde 9 nye skoler i dansk (matematik forventet antal 10 nye skoler) (2018/19)

Afprøvning af skemaer og teknisk håndtering

Praksisnær support i brug af profilrapport (og vurderingskriterier f.s.v.a. dansk)

Frivillighed og interesse

Fremtiden

- Fortsat udvikling af konceptet f.s.v.a. kvalitet, volumen og anvendelse
- Udbredelse til flere fag og både 9. og 10. klasse, herunder også de selvrettende prøver
- Digital håndtering og opsamling af data

Formativ brug af folkeskolens prøver – årets resultater i din klasse

fp9 Dansk skriftlig fremstilling med adgang til internettet, maj 2017

FOLKESKOLENS PRØVER

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Forside

Før du skriver

1 Digital mobning

2 Strandet mellem
Svendborg og Ærø

3 Prins eller prinsesse?

4 Humor

FP9

DANSK
SKRIFTLIG FREMSTILLING
MED ADGANG TIL
INTERNETTET

3 ½ time

Maj 2017

Dansk

Prøve med adgang til internettet

Du skal vælge en af disse opgaver:

- 1 Digital mobning
- 2 Strandet mellem Svendborg og Ærø
- 3 Prins eller prinsesse?
- 4 Humor

Du skal skrive den valgte opgaves nummer og titel på din besvarelse.

Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift i en form, der passer til genre og situation

Færdigheds- og vidensområder	Vurderingskriterier	I hvilken grad...	12	10	7	4	02	00
Planlægning Forberedelse	Brug af oplægget	er oplægget brugt som anvist i opgaveformuleringen?	1	9	6	4		
Forberedelse Fremstilling Respons	Hensigt, målgruppe og situation	fremgår det, hvad afsenderen har til hensigt med teksten i forhold til målgruppe og situation?	3	6	6	5		
	Brug af internettet og kilder	har eleven bearbejdet information og inspiration fra nettet kritisk og anvendt det hensigtsmæssigt? fremgår de anvendte kilder af besvarelsen?	2	3	6	1		
	Relevans	er der medtaget indhold, som er relevant for hensigt, målgruppe og situation?	2	4	9	5		
	Disponering	er teksten hensigtsmæssigt disponeret hvad angår afsnitsinddeling og rækkefølge?	2	6	5	6	1	
	Genrer og teksttyper/fremstillingsformer	anvendes teksttyper/fremstillingsformer, der passer til genren?	1	5	9	4	1	
	Sprog	er sproget forståeligt, klart og varieret hvad angår ordforråd og syntaks?	2	6	8	3	1	
Korrektur Præsentation	Korrektur	er der anvendt korrekt stavning og sikkerhed i tegnsætning?	1	8	8	3		
	Layout	formår eleven at udnytte de layoutmæssige muligheder i det anvendte program og layoute sin tekst, så det fremmer kommunikationen?		5	7	9		

Elevernes valg af opgave og karakterfordeling

Opgavenr. og titel	Genre	Krav om brug af internettet	12	10	7	4	02	00	Opgavevalg
1. Digital mobning	Essay			4	6	3			13
2. Strandet mellem Svendborg og Ærø	Øjenvidneberetning/ blogindlæg	Krav om der søges efter faktuelle informationer							0
3. Prins eller prinsesse?	Kommentar		1	3	2	1			7
4. Humor	Baggrundsartikel	Krav om at der søges efter baggrundsviden							0
Karakterfordeling			1	7	8	4			20

Eksempler på refleksionsspørgsmål til læreren/fagteamet

1. Er der undervisningsforløb eller særlige greb i din undervisning, som du kan se, har flyttet eleverne i en positiv retning?
2. Er der noget i karakterfordelingen eller i scoringen i vurderingskriterierne mellem eleverne, som kalder på justeringer i din undervisning?
3. Hvad vurderer du i feedback rapporten er særligt for din klasse, og hvad vurderer du, er erfaringer, som er generelle?
4. Er der vurderingskriterier, som du vil lægge mere vægt på, det kommende skoleår?

Erfaringer og respons i dansk

- Lærerne har været meget positive over de nye vurderingskriterier og den praksisnære support, som understøtter lærernes brug heraf i undervisningen
- Den røde tråd i faget – at kriterierne kan inspirere på mellemtrin og indskoling
- Censorerne vurderer, at den synoptiske opsætning mellem FM og vurderingskriterier og de justerede kriterier styrker overblik og sammenhæng og skaber et stærkere grundlag at foretage bedømmelsen på.

Systemet er ikke væsentligt mere tidskrævende.

Uddrag af følgeforskningen

Hovedfund 1 er, at lærerne er glade for feedbackrapporterne, og det er gennemgående i alle fire teamsamtaler, at lærerne bruger profilskemaerne til både fremadrettede og bagudrettede overvejelser over egen undervisning, og det sker på baggrund af en markant gennemgående indstilling hos lærerne, at de ser en direkte sammenhæng mellem undervisning og mønstre i elevpræstationer.

Hovedfund 2 er, at den tredelte intervention og særsomt de nye vurderingskriterier giver anledning til fælles didaktisk refleksion.

Hovedfund 3 gælder den fagforandring, som vi har trukket ud som en selvstændig pointe. Det er en teoretisk pointe, at vi ikke kan forvente, at feedbackrapporter og nye vurderingskriterier i sig selv forandrer undervisningspraksis (Krogh 2003; 2011), men vi ser, at det faktisk sker i alle tre typer data. Fagforandringen sker særligt inden for disciplinen skriftlig fremstilling og handler om et øget fokus på proces og situation.

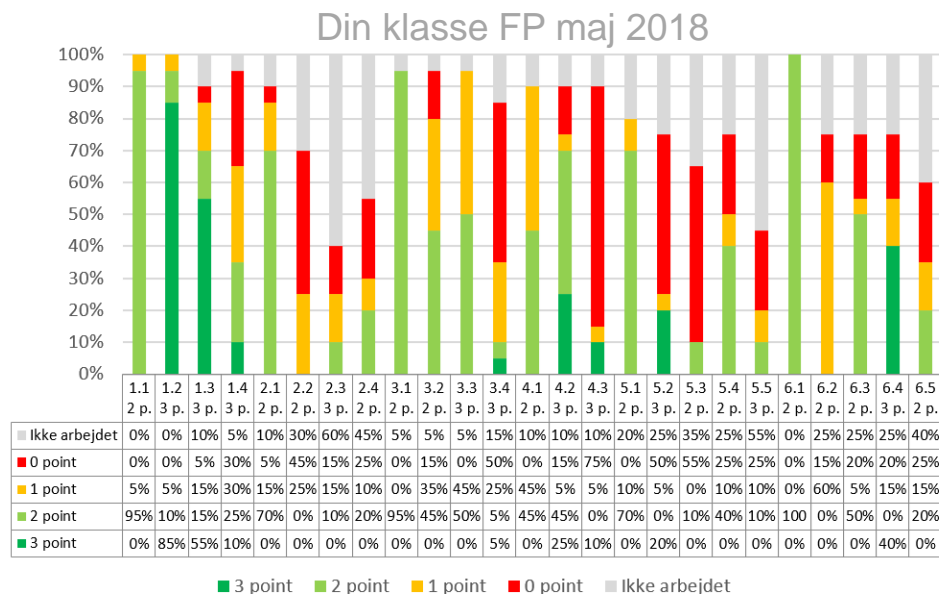
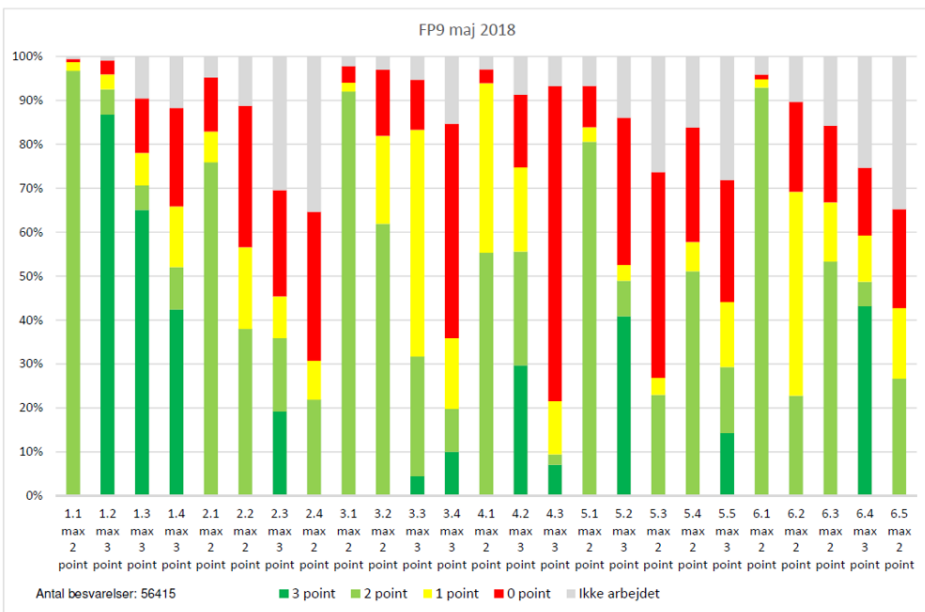
En indvending kan derved være, at den fagforandring, vi ser, handler om 'teaching to the test', men såvel lærerudsagn, eksempler fra observationsbesøg som elevudsagn vidner snarere om inspiration, og at arket giver en brugbar guidning og bidrager til et fælles sprog om skriftlig fremstilling blandt de deltagende lærere.

Formativ brug af folkeskolens prøver

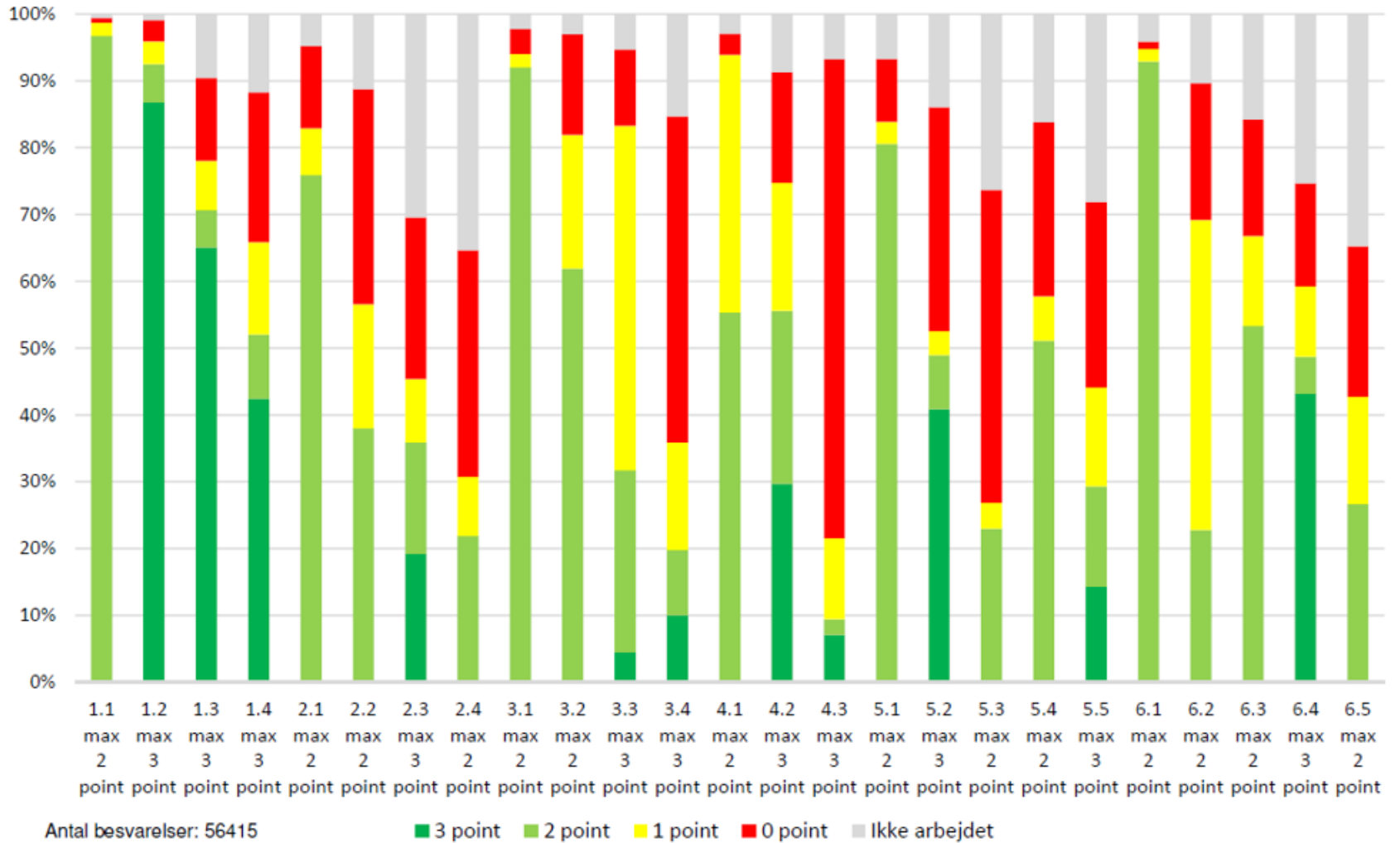
– årets resultater i din klasse og på landsplan

Den skriftlige prøve i matematik med hjælpemidler, maj 2018

FP9 maj 2018

Klasse:

9.A

Skole:

	-3	0	2	4	7	10	12	Sum	Middeltal
Alle	-	2	2	7	7	1	1	20	5,2
Brugt et digitalt værktøj	-	1	1	5	7	1	1	16	5,8
Digitalt skriveværktøj	-	1	1	3	6	1	1	13	6,0
Dynamisk geometriværktøj	-	-	-	1	4	1	-	6	7,0
Regneark/cas til beregning/diagrammer	-	-	-	-	-	-	1	1	12,0
Tilhørende filer	-	-	-	4	6	1	1	12	6,7

Husk, at ovenstående statistikker måske viser en sammenhæng, men ikke nødvendigvis en årsagssammenhæng.

Årets prøve

Opg.	Fagligt prøvemål	Fælles Mål	Type	Sværhedsgrad	Bemærkninger
1. 9. A planlægger en tur			Konteksten burde være genkendelig for de fleste elever		
1.1	Multiplikation i kontekst	Regnestrategier, 4.-6.kl., fase 1	2	1	Resultatet er en beregning
1.2	Sammensat beregning	Regnestrategier, 7.-9.kl., fase 1	2	1	Der forventes både regneudtryk og facit
1.3	Procent (find helheden, konkret)	Regnestrategier, 4.-6.kl., fase 3	2	2	Eleverne prøves i forskellen på at lægge moms til og trække moms fra
1.4	Procent (find helheden, generelt)	Formler og algebraiske udtryk, 7.-9. kl., fase 3 Rep.&sym., 7.-9. kl., fase 2	3	3	Den gode strategi er at efterprøve de fire udtryk med de forrige opgavers tal

Eksempler på refleksionsspørgsmål til læreren/fagteamet i matematik

- Er der nogle opgaver, du undrer dig over, at dine elever klarer særligt godt, eller har haft særlig svært ved?
- Kan du finde årsager til det?
- Hvad vil du gøre anderledes i undervisningen af kommende elever?
- Har dine elever arbejdet tilstrækkeligt med digitale værktøjer?
- Hvordan vil du integrere de digitale værktøjer i din undervisning fremover?

Eksempler på gode råd til undervisningen

1. Sammensæt et opgavesæt fra flere tidligere prøver ud fra faglige mål.
2. Procesorienteret opgaveløsning med responsgrupper.
3. Brug undersøgende og problemorienteret matematik i dagligdagen.
4. Lad eleverne arbejde i grupper med et prøvesæt og lad dem fremlægge hver deres opgave mundtligt.
5. Giv eleverne mulighed for at fremstille egne prøvesæt til hinanden.
6. Hav fokus på, at digitale værktøjer anvendes velovervejet, hensigtsmæssigt og allerede i indskoling/børnehaveklassen.

Erfaringer og respons i matematik

Kritik af rapporterne:

”Jeg kan ikke bruge resultater fra elever, der er gået ud til at udvikle min undervisning nu. Det er jo helt andre elever.”

Positive indtryk:

Fagteamet får mulighed for at diskutere en retning i faget. Det bliver synligt for alle faglærere, hvilken retning faget går i mod.

Synliggørelse af sammenhæng mellem sværhedsgrad, niveau og prøve- og undervisningsmål – stor gevinst.

IT – brug af digitale værktøjer – Vigtigheden af at sætte ind tidligt med de digitale hjælpemidler bliver tydelig.

Prøven har ubestridt de bedste opgaver, der findes. Blottet for ideologi og ren fælles mål.

Følgeforskning matematik

Vi har ikke iagttagelser der taler imod, at feedbackrapporterne kan indgå formativt i en udviklingsorienteret praksis. Vi vil derfor opretholde hypotesen om, at feedbackrapporterne kan anvendes således. Vi mener dog også at kunne begrunde den antagelse, at matematikvejlederes indsats og indsatsen fra konsulenten fra BUF i forbindelse med teammøder og sparringssamtaler har haft betydning for dette resultat. Det peger på, at brugen af feedbackrapporterne skal rammesættes organisatorisk, knyttes til relevante lærerteam og understøttes ledelsesmæssigt, hvis de skal blive et stærkt redskab i den didaktiske udvikling.

Følgeforskning

Københavns Professionshøjskole (tidl.) UCC har foretaget følgeforskningen på de skoler, som har været med fra start.

Følgeforskningen har set på:

- Fagteamets drøftelser af rapporten
- Den enkelte lærers brug af rapporten ind i undervisningen (og i dansk også brugen af vurderingskriterierne)
- Interview med elever
- Har fokus på potentialer, der åbenbarer sig – vi er jo i en indledende fase...
- Rapporten blev færdig juli 2018.

Men hvad med franskfaget?

- Ser I det som væsentligt i franskfaget med sådanne tilbagemeldinger?
- Vurderer I, at feed back på essay og multiple choice delene er lige væsentlige?
- Kan man forestille sig et samarbejde mellem underviserne fransk og tysk om de produktive og receptive færdigheder – altså benytte feedback rapporter til at understøtte fagteam i 2. fremmedsprog?